

Turvallisesti koulutielle

Koulumatka on tie lapsen itsenäiseen liikkumiseen. Matkan läpikäyminen yhdessä lisää lapsen turvallisuutta ja lieventää vanhempien huolta. Reitin lisäksi lapselle opetetaan oikeita malleja toimia siinä liikenneympäristössä, jossa hän päivittäin liikkuu.

Harjoittele koulumatkaa hyvissä ajoin

- Harjoitelkaa koulumatkaa yhdessä jo koulun alkua edeltävänä keväänä. Koulumatkan reitiksi valitaan turvallisoin reitti, joka ei aina ole lyhyin.
- Käy lapsen kanssa läpi koulumatkan vaaralliset paikat ja anna ohjeet niissä toimimiseen. Neuvot kannattaa yhdistää aina tiettyyn paikkaan ja tilanteeseen, niin ne pysyvät parhaiten mielessä.
- Neuvo lasta käyttämään suojatietä sekä ali- ja ylikulkureittejä aina kun mahdollista.
- Harjoittele tien ylittämistä yhdessä lapsen kanssa: Ensin pysähdytään tien reunaan, katsotaan ja kuunnellaan, tuleeko autoja. Sen jälkeen katsotaan vielä kerran, ja jos autoja ei tule, kävellään reippaasti tien yli. Liikennevaloissakin on varmistettava, että autoja ei tule, vaikka valo olisi vihreä.
- Muutaman viikon kuluttua koulun alkamisesta ja silloin tällöin muulloinkin kannattaa varmistaa, että ohjeet ovat vielä mielessä. Kun kysyt, miten koulussa menee, kysy myös koulumatkasta.

Jalan

Jos koulu sijaitsee kävelymatkan päässä, kannattaa miettiä, tarvitseeko lapsi autokyytiä kouluun. Lisääntynyt autoliikenne koulun ympäristössä on turvallisuusriski koulumatkansa kävellen taittaville lapsille, eikä auton takapenkillä istumalla opi liikennetaitoja.

Lähekkäin asuvien ekaluokkalaisten vanhemmat voivat harkita kävelevää koulubussia: lapset kokoontuvat aamulla ennalta sovitun paikkaan ja kukin vanhemmista kävelee heidän kanssaan vuorollaan kouluun. Myös isovanhempia voi pyytää koulubussin ”kuljettajiksi”.

Pyörällä

Pyöräilytaitoja tulisi kartuttaa ensin kotipihalla ja aikuisten kanssa pyöräillen, ennen kuin lapsi lähtee yksin liikenteeseen. Lapsen taidot ja koulumatkan turvallisuus on huomioitava, kun mietitään, onko lapsi kykenevä pyöräilemään yksin kouluun. Monessa koulussa sovitaan yhdessä, minkä ikäisenä kouluun voi pyöräillä.

Lapsen tiedot ja taidot karttuvat vähitellen kokemuksen myötä. Kehittyessään lapsi oppii soveltamaan tietoa uusiin paikkoihin ja tilanteisiin.

Pyöräilevän lapsen tärkein varuste on pyöräilykypärä. Se on oltava lapselle sopiva ja oikein kiinnitetty. Pyörän ja pyöräilykypärän kunto on hyvä tarkistaa säännöllisesti ja varmistaa, että pyörässä on toimivat jarrut, valot ja heijastimet. Vanhemmat ovat aina esimerkkinä lapselle, niin myös pyöräilykypärän käytössä.

Autolla tai joukkoliikenteessä

Koulun ympäristössä on aamuisin paljon liikennettä. Jos tuot lapsen autolla kouluun, toimi sääntöjen mukaan ja noudata saatto- liikenteestä annettuja ohjeita, ettet vaaranna toisten koululaisten matkaa. Mieti myös, voisitko jättää lapsesi kauemmaksi, jotta hän saisi raitista ilmaa ja liikuntaa ennen koulupäivän alkua.

Autolla matkustettaessa alle 135 cm:n pituisten lasten on käytettävä lapsen painon mukaan määräytyvää turvalaitetta, kuten turvaistuinta tai -koroketyynyä. Lapselle turvallisin paikka autossa on takapenkki.

Jos lapselle on järjestetty koululaiskuljetus, keskustele hänen kanssaan siitä, miten koulukuljetusten aikana käyttäytyään. Autosta poistuttua tietä ei saa ylittää koulu- tai linja-auton edestä tai takaa, vaan odottaa, että auto on lähtenyt pysäkiltä ja näkyvyys on jälleen hyvä.

Jaettu vastuu

Jokainen tienkäyttäjä on vastuussa omasta ja muiden turvallisuudesta. Lasten kohdalla suurin vastuu kuuluu aikuisille, joiden tulee opastaa lapsia turvalliseen liikkumiseen. He huolehtivat pienempien turvallisuudesta myös omalla toiminnallaan.

Syksyn pimeiden lähestyessä heijastin on hyvä kiinnittää jokaisen koululaisen takkiin ja reppuun. Ekaluokkalainen on reilun metrin mittainen. Hän ei aina näe autoja eivätkä autoilijat häntä. Varsinkin sateella näkyvyys on erittäin huono ja autoilijan on vaikeaa havaita ajoissa jalankulkijaa, jolla ei ole heijastinta. Heijastin on tarpeen myös valaistuilla teillä, sillä jalankulkija ei koskaan voi näkyä liian hyvin.

